

Orientering om ændringer af folkeskoleloven ved udmøntning af Aftale den 30. januar 2019 om "Folkets skole" - justeringer af folkeskolen

Indledning

BUU fik i forbindelse med udvalgets møde i februar 2019 forelagt notat om aftalen af 30. januar 2019 mellem regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti: "Folkets skole: Faglighed, dannelse og frihed – justeringer af folkeskolen til en mere åben og fleksibel folkeskole".

Lovændringerne i medfør af aftalen blev vedtaget den 2. maj 2019 og uddybes nedenfor i tilknytning til indstillingen i sag om "Udmøntning af aftale om ændring af folkeskoleloven" (jr.nr. 2019-0030845). For øvrig omtale af aftalen henvises til forvaltningens tidligere notat fra februar 2019, hvor også selve aftalen var vedlagt.

Overordnede intentioner med ændringer af folkeskoleloven

Med aftalen justerer aftalepartierne de lovgivningsmæssige rammer for folkeskolen med henblik på at skabe bedre lokale vilkår for at indfri de mål og intentioner, der blev sat med folkeskolereformen i 2013. Det drejer sig især om målene om, at alle elever i folkeskolen trives og udfordres, at betydningen af elevernes sociale baggrund for de faglige resultater skulle mindskes, og at tilliden til og trivslen i folkeskolen blev styrket bl.a. gennem respekt for professionel viden og praksis.

Justeringerne sker i en forståelse i forligskredsen om, at målene ikke er nået, og de konkrete ændringer sker på baggrund af pointer fra følgeforskningen til folkeskolereformen og skal styrke de greb, som også i 2013 blev anset for centrale for at styrke skolen: Bedre vilkår for faglighed, variation i skoledagen, mere bevægelse, åben skole samt lektiehjælp og faglig fordybelse.

Intentionerne med den understøttende undervisning er ligeledes uændrede, selv om timetallet hertil reduceres, og det betones, at den understøttende undervisning anvendes til at realisere en mere varieret skoledag, hvor eleverne bl.a. møder differentierede undervisningsformer, åben skole, bevægelse og lektiehjælp af høj kvalitet på alle skoler.

Der foretages også justeringer inden for enkelte fag m.h.p. at styrke det faglige niveau eller skabe styrket sammenhæng i disse fag. Det drejer sig om historie, billedkunst, tysk/fransk og idræt.

14. maj 2019

Sagsnr.
2019-0030845

Dokumentnr.
2019-0030845-4

Sagsbehandler
Asger Hermansen

Fagligt Indhold og Kvalitet

Gyldenløvesgade 15
1600 København V

E-mail
CEIG@kk.dk

EAN nummer
5798009371201

Lovændringerne, inddelt i tre temaer

Klarere rammer for tilrettelæggelse af skoledagen

Temaet omfatter:

- en 90 timer årligt kortere skoledag for indskolingen (0. – 3. klasse) – svarende til to timer og et kvarter pr. klassetrin om ugen
- Der indføres en § 16 d, som giver mulighed for at reducere den understøttende tid på mellemtrin og udskoling (4. – 9. klasse) med op til to klokketimer ugentlig på hvert klassetrin
- Den eksisterende §16 b om konvertering af understøttende tid til tovoksenordning indsnævres i anvendelsesområde, så den fremover alene finder anvendelse i indskolingen samt for specialklasser og specialskoler.
- Mulighed for at konvertere 1,5 klokke time ugentlig understøttende tid til konfirmationsforberedelse. Elever, som ikke deltager i deltager i konfirmationsforberedelsen, skal tilbydes undervisning på skolen.

Øget faglighed og kvalitet

Forligskredsen ønsker at styrke fagligheden og kvaliteten ved at øge fagtimal i udvalgte fag og ved at justere de vejledende timetal i idræt, madkundskab samt håndværk og design. Ændringerne består i:

- 30 fagtimer til tysk eller fransk i 5. klasse, så eleverne samlet set undervises i to lektioner om ugen
- 30 fagtimer til billedkunst i 6. klasse, hvor der i dag ikke er timer, m.h.p. at styrke overgangen fra det obligatoriske fag på mellemtrinnet til valgfaget i udskolingen
- 30 fagtimer til historie i 9. klasse vil sikre en større tyngde i arbejdet med den dybere og mere komplekse faglighed i faget
- 30 fagtimers idræt flyttes fra årgangene på mellemtrin til udskoling
- særskilte vejledende timetal for henholdsvis madkundskab og håndværk og design, hvor det samtidig præciseres på hvilke klassetrin, undervisningen i fagene skal udbydes

Det skal bemærkes, at justeringerne, hvor omfanget af fagtimer og den tilsvarende reduktion i omfanget af den understøttende tid, i nogen grad kan skabe hindringer i vejen for skolernes mulighed at tilrettelægge linjer på 7. - 9. klassetrin. Udfordringen skærpes væsentligt med indførelsen af obligatoriske valgfag, jf. "Aftale om styrket praksisfaglighed", idet der her lægges bindinger på, hvilke obligatoriske valgfag skolerne kan udbyde.

Øget frihed

Aftalepartierne ønsker med aftalen og lovændringerne at vise tillid og give mere råderum til skolebestyrelser på den enkelte skole. På den baggrund:

- Tildeles skolebestyrelser udvidet kompetence til ved ansættelse af skolens leder – hvilket allerede er praksis i KK.
- Mulighed for toårig valgperiode for forældrerepræsentanterne til skolebestyrelsen, som skal besluttes af kommunalbestyrelsen

Kommunalbestyrelsen kan beslutte, om man i KK ønsker at give mulighed for, at skolebestyrelsens valgperiode kan være toårig (folkeskolelovens § 42, stk. 12).

Af aftaleteksten er ændringerne motiveret med, at kommunalbestyrelser skal have bedre mulighed for at tiltrække forældrerepræsentanter til skolebestyrelsesarbejdet. Aftalepartierne er enige om, at skolebestyrelser spiller en vigtig rolle i forhold til at sætte retning for den enkelte skole og føre tilsyn med alle dele af skolens virksomhed. Nogle steder oplever kommunalbestyrelserne udfordringer med at få besat alle pladserne til forældrerepræsentanter. Aftalepartierne ønsker derfor fleksibilitet til lokalt at kunne træffe beslutning om at nedsætte valgperioden til to år for de forældrerepræsentanter, der måtte ønske dette.

Muligheden for 2-årig valgperiode vurderes af forvaltningen kun at være relevant få steder, fx på skoler, som alene har udskoling, og hvor man som repræsentant almindeligvis ikke har interesse i at løfte opgaven, når ens barn har forladt skolen.

Opmærksomhedspunkter i forbindelse med afkortning af skoledagen

Tilsyn med anvendelsen af konverteret tid

Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med anvendelsen af § 16 b og d om konvertering af understøttende undervisning i de enkelte klasser og klassetrin. Kravet ændrer den praksis, der hidtil har været i KK, hvor BUU har fastsat, at forvaltningen ikke skulle følge omfang mv. i skolernes brug af bestemmelsen.

Der stilles i loven samtidig krav om, at skolerne som led i den eksisterende kvalitetsrapport redegør for, i hvilket omfang og til hvilke formål skolen anvender muligheden for at konvertere understøttende undervisning.

Tidsplan og proces

Den generelle afkortning af skoleugen i indskolingen, fleksibel brug af §16 b og klare rammer herfor samt kvalitetsløft af den understøttende undervisning træder i kraft ved skoleåret 2019/2020.

Indfasning af prioritering af udvalgte fagtimer påbegyndes fra og med skoleåret 2020/2021.